

مسئله هویت

نیمه دوم سال ۲۰۱۹

ملیت و هویت ملی

انجمن آزادی اندیشه کنفرانس «مسئله هویت» را شنبه ۱۴ دسامبر ۲۰۱۹ (۲۳ آذر ۱۳۹۸) در شهر کلن آلمان با سخنرانی علیرضا منافزاده، حسن یوسفی اشکوری و محمدرضا نیکفر برگزار کرد.

عنوان سخنرانی علیرضا منافزاده «کتاب‌های درسی تاریخ: پیام آوران صلح یا منادیان کینه و نفرت» بود. منافزاده سخنرانی خود را با پاسخ به این پرسش‌ها آغاز کرد: هویت‌های ملی از چه زمانی در اروپا ساخته شدند و چگونه سرآمدان سیاسی و فرهنگی جامعه‌های غیرغربی به ویژه جامعه‌های شرقی و خاور میانه ای زیر تأثیر اروپا دست به هویت سازی ملی زدند؟ هویت منفی و هویت مثبت ملی یعنی چه؟ و چرا هویت ملی ایرانی هویتی منفی است؟

او سپس با بررسی کوتاه کتاب‌های درسی تاریخ در ایران و بعضی کشورهای عربی نشان داد که اولاً، تصویر ذهنی ایرانیان در تاریخ‌هایی که در مدارس کشورهای عربی به بچه‌ها درس می‌دهند چیست؛ و ثانیاً، تصویر ذهنی عرب‌ها در تاریخ‌هایی که به بچه‌های ایرانی درس می‌دهند چیست.

از علیرضا منافزاده مقاله مرتبطی در نشریه آزادی اندیشه شماره ۸ با نام «هویت: گوهری نامشهود یا تصویری خیالی» (صفحه ۱۲ تا ۳۵) منتشر شده است.

ویدئوی سخنرانی علیرضا منافزاده

عنوان سخنرانی حسن یوسفی اشکوری «سه نکته اساسی در ارتباط با دین و ملیت» بود. اشکوری پس

از ارائه تعاریفی حداقلی از دین و ملت و ملیت به سه نکته ضروری اشاره کرد: یکم. نخست آن که، اگر قرار بر هویت تاریخی و فرهنگی و ملی هر قوم و از جمله ایران باشد، البته دین از مهم ترین مقومات تشکیل ملیت بوده و هست؛ نکته مهم دیگر پرسش از رابطه بین ملیت، دین و امت است؛ و نکته واپسین به این باز می‌گردد که بازنشسته کردن سیاسی دین و نهادهای دینی در نظام های مدرن سکولار امروزی، هرگز به معنای بی اعتباری کل دیانت و یا حذف آموزه های دینی و مذهبی به طور عام و یا به طور خاص در جهان اسلام و یا ایران شیعی نیست.

از حسن یوسفی اشکوری مقاله مرتبطی در نشریه آزادی اندیشه شماره ۸ با نام «دین، ملیت و ملت؛ گذشته، حال و آینده» (صفحه ۸۴ تا ۱۰۵) منتشر شده است.

ویدئوی سخنرانی حسن یوسفی اشکوری

عنوان سخنرانی محمدرضا نیکفر «نقد سیاست هویت» بود. نیکفر در سخنرانی خود به این موضوع پرداخت که مفهوم ایدئولوژیک «هویت» چه می‌گوید و سیاست مبتنی بر آن چه سیاستی است. نکته مرکزی این سخنرانی را چنین می‌توان خلاصه کرد که سیاست هویت سیاستی آزادی‌خواه و عدالت‌جو نیست، به مسائل اساسی تبعیض، بهره‌کشی، خشونت و محیط زیست پاسخ نمی‌دهد و کاملاً محتمل است که به خشونت بینجامد.

از محمدرضا نیکفر گفت‌وگوی مرتبطی در نشریه آزادی اندیشه شماره ۸ با نام «نقد سیاست هویت» (صفحه ۳۶ تا ۵۳) منتشر شده است.

ویدئوی سخنرانی محمدرضا نیکفر